

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Ing. R. R.**, zast. Mgr. Lucíí Novou Knoll, advokátkou se sídlem Údolní 552/65, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské nám. 196/1, Brno, za účasti: J. K., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2023, čj. MMB/0571839/2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2024, čj. 62 A 15/2024-57,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2024, čj. 62 A 15/2024-57, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2023, čj. MMB/0571839/2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku ve výši 24 360 Kč, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku, k rukám její zástupkyně Mgr. Lucie Nové Knoll.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud posuzoval, zdali krajský soud nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného, které nebylo přezkoumání vůbec způsobilé kvůli nevypořádání odvolací námitky žalobkyně, že byla účastníkem územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

I. Vymezení věci

[2] Úřad městské části města Brna, Brno-Židenice, rozhodnutím ze dne 26. 10. 2022, čj. BZID 14325/22/OVÚP/Kub, na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení (stavebníka) rozhodl o umístění stavby „Polyfunkční objekt Viniční“ na pozemcích parc. č. 6166/3, 6166/4, 6848/1 a 8390/103 v katastrálním území Židenice. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o umístění stavby jako opožděné dle § 92 odst. 1 správního řádu. Konstatoval, že žalobkyně byla účastníkem územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, a současně se jednalo o řízení s velkým počtem účastníků. Z tohoto důvodu bylo žalobkyni rozhodnutí o umístění stavby doručeno veřejnou vyhláškou dne 10. 11. 2022. Odvolání žalobkyně ze dne 17. 10. 2023 bylo proto opožděné.

[3] Žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného správní žalobou. Namítala, že dle územního rozhodnutí bylo nutné u domu č. p. XA, který je součástí pozemku parc. č. XA ve vlastnictví manželů S., podbetonovat základové konstrukce štitové stěny na úroveň nové základové spáry. Žalobkyně vlastní pozemek parc. č. XB, jehož součástí je dům č. p. XB, který je stavebně-technicky propojený s domem manželů S., neboť s ním tvoří dvojdom mající společné základy a štitovou zeď. Jakékoli stavební aktivity v základech mají proto bezprostřední dopad na oba domy. Stavební záměr měl být umístěn také na její nemovitosti, protože vlastní společné části dvojdomu (základy a štitovou zeď). Uzavřela, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí žádným způsobem nevypořádal s její argumentací ohledně nesprávného posouzení účastenství v územním řízení.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Rozhodnutí žalovaného označil za stručné, ale přezkoumatelné. Žalobkyně sice v odvolání namítala účastenství v územním řízení z titulu vlastnictví se stavbou sousedících pozemků. Nepředložila však žádnou podrobnější argumentaci. Soud konstatoval, že stavební záměr nebyl umístěn na pozemku nebo na stavbě ve vlastnictví žalobkyně. Uzavřel, že žalobkyně nebyla účastníkem územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, ale toliko osobou přímo dotčenou na vlastnickém právu v důsledku umístění stavby dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, které šlo proto doručovat veřejnou vyhláškou.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítala, že měla být účastníkem územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, protože spoluvlastnila společné části dvojdomu (základy, štitovou zeď, vñec a nosné konstrukční prvky). Společné základy nacházející se pod obvodovou štitovou stěnou měly být přímo dotčeny podbetonováním, v jehož rámci mělo dojít k trvalému umístění betonových patek záporového pažení. Krajský soud se však dle jejího mínění těmito okolnostmi v napadeném rozsudku nezabýval a bez dostatečného odůvodnění uzavřel, že umísťovaná stavba nebyla součástí dvojdomu, který navíc ani netvořil jedinou stavbu ve smyslu stavebních předpisů. Uvedené bylo již předmětem odvolání a s argumentací se nevypořádal ani žalovaný.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu, kterou posuzuje i bez námítky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, z jehož odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. Přezkoumá-li krajský soud rozhodnutí žalovaného, které pro chybějící řádné odůvodnění nebylo přezkoumání vůbec způsobilé, zatíží vadou nepřezkoumatelnosti i své rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2021, čj. 7 As 222/2019-45, bod 20). Řádné odůvodnění je takové, v němž správní orgán vysvětlí, proč považoval námítky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené; které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí; proč považoval skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené; podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (tamtéž, bod 21 a judikatura tam uvedená). Kasační soud proto posoudil, zdali krajský soud nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného, které bylo stíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

[8] Stěžovatelka již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí namítala, že byla účastnicí územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, dle kterého je *účastníkem územního řízení vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě*. Účastenství dovozovala z toho, že podbetonování zasáhlo do základů a štitové zdi dvojdomu, které měla ve vlastnictví. Tvrdila, že dvojům je stavebně-technicky propojený společnými základy a štitovou zdí. Veškeré stavební práce na jednom domě mají tedy bezprostřední vliv na konstrukci druhého domu. Žalovaný se však v rozhodnutí o odvolání touto stěžejní námitkou stěžovatelky vůbec nezabýval a bez dalšího konstatoval, že stěžovatelka byla účastnicí územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, protože jí územní rozhodnutí mohlo být doručeno veřejnou vyhláškou. Rozhodnutí žalovaného bylo tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Navzdory žalobní námitce nevzal krajský soud tento zásadní nedostatek v potaz. Konstatoval, že stěžovatelka sice dovozovala účastenství v územním řízení z titulu vlastnictví se stavbou sousedících pozemků a upozorňovala na stavebně-technické propojení dvojdomu, ale neuvedla žádnou podrobnější argumentaci, proto dostačovalo stručné odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Odůvodnění však nebylo stručné, žalovaný námitku stěžovatelky vůbec nevypořádal. Krajský soud tak přezkoumal rozhodnutí žalovaného, které nesplnilo požadavky judikatury na řádné odůvodnění správního rozhodnutí, protože zatížil svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud neprovedl část stěžovatelkou navržených důkazů (údaje o pozemcích a dvojdomu z katastru nemovitostí, ortofoto mapa území, stavební dokumentace z roku 1927, veřejná vyhláška o zahájení stavebního řízení), protože byly nadbytečné vzhledem ke zrušení rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost. Zbývající navržené důkazy (rozhodnutí správních orgánů, odvolání stěžovatelky, projektová dokumentace stavby) jsou součástí správního spisu a důkaz se jimi neprovádí (rozsudek rozšířeného senátu NSS z 18. 12. 2018, čj. 4 As 113/2018-39, č. 3836/2019 Sb. NSS, bod 36).

[10] Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť již rozhodl ve věci samé.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož byl již v řízení před krajským soudem dán důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud současně o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. za přiměřeného použití § 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný tak v dalším řízení posoudí, zdali stěžovatelka nebyla účastnicí územního řízení dle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona. Nejprve se bude zabývat tím, zdali bylo podbetonování součástí stavebního záměru vymezeného v územním rozhodnutí. Dojde-li k závěru, že ano, pak bude zkoumat, zdali mělo být podbetonování uskutečněno na stavbě ve vlastnictví stěžovatelky. Při tom se bude muset vypořádat s tvrzením stěžovatelky, že podbetonování zasáhlo do základů a štitové stěny dvojdomu, které měla ve vlastnictví.

[12] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Úspěch ve věci se posuzuje dle výsledku řízení před správními soudy. Výsledkem soudního přezkumu bylo zrušení rozhodnutí žalovaného, stěžovatelka proto měla ve věci plný úspěch. V takovém případě je žalovaný povinen jí podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. nahradit náklady řízení před soudem.

[13] Náklady stěžovatelky v řízení o žalobě tvoří soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a odměna advokátky. Ta zahrnuje tři úkony právní služby: přípravu a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, a účast při jednání soudu (§ 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění účinném do 31. 12. 2024], a činí v dané věci 3 x 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 3 x 300 Kč. Odměna advokátky v řízení před krajským soudem tak činí 10 200 Kč.

[14] Náklady řízení o kasační stížnosti tvoří soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a odměna advokátky. Ta zahrnuje jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], a činí 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a paušální částku 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Dále odměna zahrnuje půl úkonu právní služby v podobě sepsání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu]. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti učinila advokátka dne 31. 3. 2025, proto přísluší za takový úkon odměna stanovená podle advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025. Advokátce tedy náleží odměna 0,5 x 4 620 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu ve znění vyhlášky č. 258/2024 Sb.] a paušální částka 450 Kč [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění vyhlášky

pokračování

č. 258/2024 Sb.] Odměna advokátky v řízení před Nejvyšším správním soudem tak činí 6 160 Kč.

[15] Celkem tedy má stěžovatelka právo na náhradu nákladů ve výši 24 360 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen stěžovatelce zaplatit k rukám její zástupkyně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[16] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. Žádná z těchto zákonem předvídaných situací v řízení před krajským soudem ani v řízení o kasační stížnosti nenastala, proto osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. dubna 2025

Petr Mikeš
předseda senátu